

NU-I ROMÂN CA BĂNĂȚEANUL...

ION MARIN ALMĂJAN

Citatul de mai sus aparține unui cărtăren care a făcut carieră de-a lungul timpului: „Nu-i român ca bănățeanul/ Bănățean ca lugojeanul/ Lugojean ca Brediceanul” vrând să aducă laudă (și pe bună dreptate) uneia din familiile de mari patrioți ale Banatului de dinainte de Unirea cea mare. Nici nu-mi trece prin cap să arunc vreo umbră asupra acestor bărbați glorioși, demni, ce și-au sacrificat averea, libertatea, unii chiar și viața pentru idealurile unioniste, pentru apărarea și promovarea idealurilor neamului nostru.

Cum am avut șansa să trăiesc și chiar să fiu apropiat ani buni unor personalități culturale și literare de frunte ale Banatului: Virgil Birou, Ion Stoia Udrea, Dorian Grozdan, Grigore Popiți, Petru Sfetca, Alexandru Jebeleanu, Constantin Miu-Lerca, Nicolae Țirioi, Marius Munteanu, Octavian Metea, Alma Cornea Ionescu, Gheorghe Atanasiu, Pavel Bellu etc. bucurându-mă de pilduitoarea armonie și buna colaborare dintre ei, nu mi-ar fi trecut prin minte că au fost timpuri când și-au cerut unii altora ridicarea în ștreang sau trimiterea în fața plutonului de execuție. Dacă aș fi cunoscut

această tristă realitate, nu aș fi pregetat să-i întreb cum a fost posibil?

Așa cum se știe, după instalarea „guvernului de largă concentrare democratică” a lui Petru Groza și mai apoi după abdicarea regelui, în România s-a instalat, sub protecția baionetelor sovietice, un guvern comunist. Printre mijloacele de propagandă folosite de acesta s-au numărat și câteva noi publicații. Între ele a fost și *Lupta patriotică*. În primele sale numere (așa cum se precizează în lucrarea lui Vali Corduneanu: *Evoluția presei timișorene în primii ani postbelici*) în care semna: Valeriu Novacu, prefect, Ilie Murgulescu, Petru Sfetca, Alexandru Jebeleanu, Zeno Vancea, era atacat *Românul* „organ al reacțiunii timișorene” a cărui redacție devenea, în viziunea celor de la „Lupta patriotică”, „bârlogul hitleriștilor”. Se citează, în lucrarea amintită, un fragment din editorial: „Firește că domnii Nicolae Ivan, Grigore Bugarin și Mircea Șerbănescu au devenit îndrăzneți, de vreme ce în loc să stea înaintea judecătorilor poporului, ca Radu Gyr, Romulus Seișanu și alți tovarăși de luptă și „idei” ei continuă să instige...”

În publicația *Paranteza*, în editorialul semnat de Petru Sfetca (care, înainte de

război, în *Vestul* lui Sever Bocu, proslăvea războiul împotriva fiarei bolșevice) și Teodor Balș, erau demascați: Constantin Miu-Lerca „fost șef al cenzurii sub guvernul, lui Armand Călinescu, fost consilier de presă și propagandă, fost director al publicației „Dacia” etc., Dorian Grozdan, Aurel Buteanu și alții. Mai mult decât atât, în organul de presă al P.C.R. Banat, Alexandru Jebeleanu îl atacă furibund pe Eminescu, raliindu-se astfel mizerabilului atac săvârșit, în „Scânțea”, de Sorin Toma. După aceea, respectivul articol a fost decupat cu lama din colecția existentă la Biblioteca județeană Timiș, autorul încercând să șteargă urmele acestor murdare.

Revin și zic, la acești scriitori, tânărul care eram atunci, privea cu admirație și respect prețuindu-i nu doar pentru opera lor, ci și pentru prietenia pe care și-o arătau sau poate că doar imaginația lui romantică o născocise.

Revenind la titlu, socot că este oarecum discriminator, căci nu doar bănățenii s-au comportat astfel după schimbarea macazului, ci mulți alții, români, dar și ruși, unguri, sârbi, peste tot pe unde a ajuns bolșevismul.

Poeți uitați pe nedrept

Mateiu Ion CARAGIALE

El de măriri deșerte, de faimă, nu visează,
Domnia n-o râvnește, de curte stă străin.
Ca dânsul nimeni altul bun nu e, nici blajin,
Pe toți îi miluiește, cunună, creștinează.

Înțeleptul

Dar armele iubește și caii, des vânează,
Și-mbelșugata-i viață își toarce firul lin,
Mărinimos și darnic, cu cugetul senin,
El tot mereu petrece și bea și ospătează.

Așa un veac trăit-a, voios și înțelept,
Și când l-au dus în raclă cu mâinile pe piept,

L-a plâns ca pe-un părinte mulțimea-ndurerată;

Și dacă cronicarii uitării-l hărăzesc,
În cântece-amintirea-i e de popor păstrată,
Și tainic pe mormântu-i bătrânii ulmi șoptesc.

1909

LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

Cine privește astăzi Piața Unirii observă pe colțul cu str. V. Alecsandri o clădire masivă, cu fațada în stil baroc, la nivel cu rostul clădirilor. La parter și primul etaj funcționează fostul Trust de Construcții și Banca „Ion Țiriac”. Acum 265 de ani, aici se afla o clădire cu parter și etaj, simplă. Din pricini care ne scapă, clădirea a fost numită „La Elefant”. Cum obiceiul era ca fiecare casă din Cetate să aibă un semn distinctiv - nu era încă moda cu denumiri de străzi - probabil că o fi fost un asemenea semn; sau, mai probabil, cândva a fost un local numit așa. Căci localurile aveau nume care de care mai ciudate. Cum o fi fost sau n-o fi fost, cert este că meșterul sticlăr Mathias Simon

Timișoara anului 1910 - Piața Unirii denumită și Losonczi Ter

o stăpânește prin 1752 și după el, mulți alții. În secolul nostru, clădirea este supraetajată. Aici își avea sediul celebra cafenea Wendt - citată în

scrierile de acum un veac sau mai apropiate. Ornamentația inițială, destul de săracă și ne semnificativă pentru ansamblul baroc al pieței, este îndepărtată. Arhitectul Șerban Sturdza este cel care, prin anii 1980-1981, modelează fațada în stilul barocului. Și astfel curajul tânărului arhitect de atunci aduce un real serviciu întregii piețe și orașului. Priviți fațada și comparați-o cu restul clădirilor: bunul gust, echilibrul volumelor și culorile aduc bucurie în inima timișorenilor. Dacă intri prin birourile băncii, vezi ce înseamnă o bancă particulară cu „ștaif”, iar de cobori în pivniță, unde un restaurant renumit își avea, până de curând, clienții permanenți, servindu-i cu același ștaif, atunci înțelegi mai bine ce a însemnat și ce poate însemna în viitor Timișoara.

Foaia de Giarmata

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

O zi cu multiple semnificații

DANIELA IACOBESCU

Ca în fiecare an, satul comunei Giarmata, Cerneteaz îmbracă straie de sărbătoare cu ocazia hramului bisericii organizat pe 9

Depunerea de coroane la Monumentul Eroilor din Cerneteaz

mai. În această zi minunată de sărbătoare cetățenii din Cerneteaz își prăznuiesc și eroii, moment de mare înălțare sufletească. La slujba de parastas au fost pomeniți: eroii din primul război mondial, eroii din cel de-al doilea război mondial și eroii revoluției din 1989, ostașii și luptătorii, care s-au jertfit pe câmpurile de luptă, pentru apărarea patriei și a credinței strămoșești, pentru întregirea neamului, libertatea și demnitatea poporului român. La această ceremonie de suflet dedicată eroilor noștri, a participat și domnul primar, ing. Virgil Bunescu, alături de consilieri locali, precum și de cetățeni ai localității Cerneteaz. În cadrul ceremoniei s-au depus și coroane la Monumentul Eroilor din Cerneteaz.

Comemorarea Eroilor din Cerneteaz la 9 mai

CERNEAEZ ÎN ZI DE SĂRBĂTOARE

SORINA IOANA

Sărbătoare rugii din Cerneteaz, păstrată cu grijă, este prilej de bucurie și voie bună pentru toți locuitorii, dar și pentru oaspeții care vin în număr mare „pă goșcie”, cum se spune în Banat. Satul Cerneteaz este mai special în județul Timiș, pentru că ruga satului se ține pe 9 mai și are dată fixă, în mod normal și deosebit, în Banat rugile din prima parte a anului, din primăvară, se organizează în funcție de sărbătorile religioase: Sfintele Paști, Floriile. Pe la începutul sec. XX-lea, hramul bisericii se organiza la Sfântul Nicolae, dar cum locuitorii nu au reușit să se bucure în iarnă cum ar trebui de rugă, au mers la Mitropolie și au cerut o dispensă, iar dispensa s-a dat pentru data de 9 mai, atunci când are loc strămutarea moaștelor Sfântului Nicolae. Ruga satului din Cerneteaz este organizată de mai bine de 22 de ani, de familia domnului deputat Cătălin Tiuch.

Înainte ca sărbătoarea să înceapă, domnul primar al comunei Giarmata, ing. Virgil Bunescu, a întâmpinat cu ospitalitate delegațiile prezente la ruga satului Cerneteaz. Printre invitații de seamă sau „goșci”, s-au remarcat: doamna ministru Maria Grapini, domnul Titu Bojin, președintele Consiliului Județean Timiș și membru al Senatului Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, precum și președintele Uniunii, domnul Vasile Todî.

„Sunt foarte bucuroasă că am putut fi la Cerneteaz, că particip la ceva ce am iubit din copilărie”

Doamna ministru, Maria Grapini, ne-a împărtășit, cu acest prilej, câteva impresii în exclusivitate pentru „Foaia de Giarmata. „Salut, din începutul dialogului nostru, cititorii jurnalului regional Banatul! Banatul e locul unde mi-am început cariera ca și inginer, iar după revoluția din 1989, tot aici am decis să îmi iau soarta în mâini și să îmi fac propria afacere.

Iubesc Banatul, oamenii săi, cântecele și portul popular. Ca deputat am inițiat în Parlamentul României și acum există această inițiativă, sper să fie votată, ca ziua de 16 mai să fie ziua costumului popular românesc. Eu port foarte des costumul românesc, și mă mândresc cu acest lucru”.

La sfârșitul dialogului nostru, doamna ministru Maria Grapini, ne-a spus că ruga de la Cerneteaz îi amintește de copilărie și se bucură că această tradiție se păstrează: *„Sunt foarte bucuroasă că mă aflu astăzi la Cerneteaz, că particip la ceva ce am iubit din copilărie și o să iubesc toată viața mea”.*

„De fiecare dată am fost aproape de oamenii din comuna Giarmata”

Primit cu sinceră bucurie de sutele de participanți la această sărbătoare a sufletului, domnul Titu Bojin, președintele Consiliului Județean Timiș și membru al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, cu modestia proverbială și amabilitatea

binecunoscută ne-a spus: *„Așa cum știți, de fiecare dată am fost aproape de oamenii din comuna Giarmata, poate și pentru că eu sunt de peste deal, de la Remetea.*

Astăzi, este o zi festivă pentru toți locuitorii acestei așezări, o zi sărbătorită de tot neamul românesc, pentru care 9 mai, înseamnă atât Ziua Independenței, cât și a sfârșitului celui de-al Doilea Război Mondial iar în peisajul contemporan, Ziua Europei. O zi pe care sunt convins că toți cetățenii României o trăiesc cu drag. Revenind la bucuria clipei, constat cu plăcere că Ruga de la Cerneteaz, este admirabil pregătită de familia Tiuch”.

În încheierea discuției, domnul președinte, Titu Bojin, a adus câteva aprecieri și Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric: *„Pentru că dumneata lucrezi la Uniunea noastră, și pentru că aceste opinii ale mele vor apărea, după cum înțeleg, în jurnalul nostru Banatul, vreau să vă felicit în numele Senatului Uniunii, pe toți tinerii care slujiți idealurile Uniunii, pentru seriozitatea și devotamentul vostru. Abia aștept să vă reîntâlnesc pe toți, la Teatrul de Stat din Arad, în 12 iunie, la Gala premiilor Uniunii”.*

Foaiia de Ramna

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

FESTIVALUL „LALEAUA PESTRIȚĂ”, ORGANIZAT LA RAMNA, A ADUNAT SOLIȘTI VOCALI ȘI INSTRUMENTIȘTI CUNOSCUȚI DIN BANAT

Într-o atmosferă de sărbătoare în Banatul de Munte, la Ramna, unde locuitorii comunei păstrează cu sfințenie tradițiile, obiceiurile, portul, cântecul și jocul bănățean, a avut loc în data de 12 aprilie, la Căminul Cultural, Festivalul Văii Pogăniciului „Laleaua Pestiță”, ediția a II-a. Festivalul a fost organizat de Consiliile locale din Timiș și Caraș-Severin,

Direcțiile pentru Cultură din cele două județe și primăriile din Ramna și Vermeș. Prima ediție a festivalului a avut loc anul trecut, în județul Timiș, în urma unui protocol de colaborare între Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Caraș-Severin și Centrul Județean de Cultură și Artă din Timiș, după cum este obiceiul în fiecare an unul dintre parteneri se ocupă de organizarea festivalului. Anul acesta la Ramna s-a desfășurat concursul propriu-zis, iar la Vermeș a avut loc Gala Laureților.

19 finaliști pe scena de la Ramna

După marea preselecție ce s-a realizat la Reșița, de către juriul festivalului, au rămas 19 finaliști, iar cum se știe, o competiție are atât câștigători, cât și perdanți, dar un lucru rămâne sigur, și anume, toți concurenții care au reușit să treacă de preselecție, au câștigat în primul rând experiență, au avut șansa să urce pe o scenă alături de o orchestră formată din instrumentiști profesioniști și, de elevi ai Școlii de Artă din Reșița, condusă de maestrul Ionel Bonțu, și nu este puțin lucru pentru un tânăr interpret, iar, pe de altă parte, pe lângă aplauzele la scenă deschisă ale publicului, au reușit să câștige

Doamna primar Magdalena Ciurea alături de bunul său coleg, primarul comunei Vermeș, Ion Damian și cunoscuta realizatoare TV, Felicia Stoian

inima oamenilor.

Astfel, pe scena din Ramna, într-un cadru cu totul deosebit, tinerii concurenți din Banat, și nu numai, și-au demonstrat cu măiestrie talentul artistic, dobindind cu foc și cu dragoste cântecul bănățean. Într-o sală arhiplină, în fața unui public foarte cald, copleșit de importanța momentului, ediția a II-a din acest an, a reunit la Ramna atât tineri interpreți, cât și soliști vocali și instrumentiști cunoscuți în Țara Banatului, și anume: doamna Elena Jurjescu Todi, a onorat invitația doamnei primar Magdalena Ciurea, domnișoara Felicia Stoian, prezentatoarea acestui festival și tânăra interpretă domnișoară Anca Panțăru. O participare deosebită și de suflet a avut-o și Ansamblul „Satul meu Ramna” care fără doar și poate a impresionat publicul ca de fiecare dată când urcă pe scenă.

Trebuie să amintim că membrii juriului la ediția a II-a a festivalului „Laleaua Pestiță” au fost: de la Centrul de Cultură și Artă Timiș, domnul Remus Vălungan și doamna Codruța Moldovan Măgurean; de la Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Caraș-Severin, domnul Gheorghe Țunea și domnul Ciprian Cipu, vermeșan fălos, care zeci de ani de zile a cârmuit Centrul de Cultură și Artă al Județului Timiș și nu în ultimul rând, președintele juriului din acest an, de la Radio Timișoara domnul Gelu Stan.

Cu siguranță, concurenții în timp o să vadă

dacă acesta este drumul lor, drumul cântecului, dar acest lucru se va cere în timp când, parte din ei, vor ajunge interpreți cunoscuți și cu drag își vor aminti de Ramna, de festivalul „Laleaua Pestiță”. Pentru a desprinde cât mai multe impresii și pentru a fi părtași la opiniile, emoțiile concurenților, am intrat în culisele sălii, primul amănunt pe care l-am observat a fost că nu s-a văzut pic de rivalitate între concurenți, ci s-au încurajat unii pe alții, au legat prietenii și au făcut multe poze, ce le vor rămâne peste ani și ani.

„Un astfel de festival este important deoarece, cu timpul, ne definește ca oameni”

Am stat de vorbă pe rând cu câțiva concurenți, am început mai întâi cu un lugojean fălos care se numește Cristian Tomoni și ne-a povestit atât despre festival, cât și despre

premiile obținute: „Am mai participat la multe festivaluri, dar la acesta particip pentru prima dată. Mă mândresc cu Marele Premiu pe care l-am obținut la festivalul *Câte stele-s pe Banat*, iar trofeul se numește *Elena Jurjescu*. În cadrul acestui festival *Laleaua Pestiță*, am interpretat două melodii, o doină a maestrului *Achim Nica*, *Foaiie verde ca mărarul* și o piesă veche

Invitata de onoare a comunei, doamna Elena JURJESCU

Mândruță cu ochii verzi din repertoriul lui *Iovi Dionisie*. Consider personal că, un astfel de festival este important deoarece, cu timpul, ne definește ca oameni”.

De asemenea, câteva impresii ne-a spus și prima concurentă, Marișescu Giorgiana, care fără superstiții și fără emoții a deschis concursul din acest an, de la Ramna. „Vin din satul Știnăpări și locuiesc în Reșița, recunosc că sunt la început, pentru că nu de foarte mult timp concurez la astfel de festivaluri, este al IV-lea, dar până acum, am obținut deja două premii, nu foarte mari dar importante” ne mărturisește tânăra interpretă Marișescu Giorgiana.

Doamna primar, Magdalena Ciurea, a afirmat în cadrul festivalului „Laleaua Pestiță” că a rămas impresionată în mod plăcut atât de concurenți, cât și de atmosferă: „Nu sunt specialistă în domeniu dar mi-a plăcut tot ce s-a întâmplat aici în localitatea mea de suflet, atât orchestra cât și concurenții au încântat publicul, și rămâne la aprecierea juriului să delibereze câștigătorii”. La sfârșit, doamna primar Magdalena Ciurea și domnul primar Ion Damian au acordat diplome de participare, tuturor concurenților și au fost anunțați finaliștii pentru Gala Laureților, care se va desfășura în comuna Vermeș.

Foaia de Vermeș

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Zi plină de emoție la Gala Laureatilor ce s-a desfășurat în comuna Vermeș

Cu toți în tâm-pinâm cu drag Sfintele Sărbători, însă locuitorii comunei Vermeș o fac într-un mod mai special în duminica Floriilor prin festivalul „Laleaua Pestiță”, ediția a II-a. Într-un moment de sărbătoare în sufletul fiecăruia, acest festival a reunit tinerele talente bănățene și nu numai, care au oferit un spectacol frumos, un dar de suflet cald și deosebit, publicului. Tinerii interpreți au avut ocazia să cânte dorul, dragostea și jalea românilor în fața celui mai curat public și anume sătenul. Astăzi în comuna Vermeș la Gala Laureatilor au participat alături de finaliști, soliști și instrumentiști cunoscuți, care, fie au fost și la Ramna în prima zi a concursului festival, fie s-au aflat pentru prima dată; trebuie să amintim de domnișoara Felicia Stoian, prezentatoarea festivalului, orchestra condusă de maestrul Ionel Bonțu, domnișoara Anca Panțăru, domnișoara Doriana Talpeș, taragotistul Dan Galea. În cadrul Galei Laureatilor au evoluat de asemenea pe scena de la Vermeș, ansamblul Ghiocelul din Giroc coordonat de maestrul Ciprian Cipu, Rapsodia Română, Pusta Banatului, Semenicul și fanfara Pro Amiciția. Printre invitați de seamă, la această festival, a mai participat și președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, domnul Vasile Todi și managerul Radio Reșița, doamna Laura Sgaverdea.

„Pentru mine Vermeșul este centrul Pământului”

Am stat de vorbă, în mod obligatoriu, cu un

Primarul comunei noastre, domnul Ion Damian, mulțumind, în numele comunei Vermeș, tuturor participanților la această sărbătoare a „Lalelei pestrițe”

vermeșan special, și anume cu maestrul Ciprian Cipu, care de loc este din comuna Vermeș, 42 de ani a fost director al Centrului de Cultură și Artă Timiș și este maestru cooregraf. „Mă leagă multe amintiri plăcute de Vermeș, azi am început la orele 15:00 cu o evocare, un moment de rugăciune, de pomenire a marii fanfare care a fost a vermeșenilor, am depus coroane, iar fanfara Pro Amiciția a fost alături de noi. Un moment de-a dreptul emoționant, m-am întâlnit cu foști colegi, foști vecini, cu alte cuvinte pentru mine Vermeșul este centrul Pământului”. Maestrul ne-a povestit și despre ideea inițierii acestui festival cu un asemenea nume „Laleaua Pestiță”: „Dumnezeu ne-a scos în cale o plantă minunată care crește pe valea Pogăniciului și este o plantă ocrotită la nivel european, a fost un lucru de care am ținut cont și astfel a ieșit un frumos Festival în ton primăvărat *Laleaua Pestiță*, aflat la ediția a II-a. Anul viitor acest festival va avea loc în județul Timiș cu un profil schimbat, renunțăm la ideea de concurs și vom face pe tip de participare, dar cu elemente de tradiție populară, va fi un festival cultural turistic” a afirmat maestrul Ciprian Cipu.

A sosit momentul decernării premiilor la Vermeș

Cum momentul de decernare a premiilor s-a apropiat cu pași repezi, cel dintâi premiu a fost acordat de către domnul, Ioan Borduz, primarul Fârliugului. Premiul a acordat tânărului interpret Tomoni Cristian. Pe scenă a fost invitat și președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, domnul Vasile Todi care „a însoțit” premiul cu un gest splendid, acela de promovare a tânărului interpret în cel mai fastuos jurnal regional „Banatul”.

Într-o sală arhiplină în fața unui public deosebit de receptiv și cald, s-au anunțat marii câștigători ai festivalului „Laleaua Pestiță”, astfel premiul al III-lea, a fost acordat interpretei Iasmina Iova din Reșița; premiul al II-lea a fost acordat concurente de la Buziaș, Trion Mădălina.

Președintele Uniunii Banatului Istoric, domnul Vasile Todi, vorbind oamenilor din Vermeș

Premiul I a fost înmănat de președintele juriului, domnul Gelu Stan, un premiu care a plecat destul de departe tocmai în județul Gorj, la tânăra interpretă Ionela Guzic, care a mărturisit, evident emoționată: „Mă simt foarte bine în Banat la fel cum am mai spus-o și la Oravița, pentru mine bănățenii sunt speciali, mai speciali decât oltenii și mi-ar plăcea să locuiesc în zona dumneavoastră. Îmi respect zona de unde provin, dar oamenii de aici mă fac de fiecare dată să mă reîntorc cu bucurie.

La capătul acestei sărbători a sufletului, admirabil organizată de domnul Ion Damian, primarul localității Vermeș, domnia sa a asigurat asistența, că: „Ne dorim ca festivalul să devină o rampă de lansare a viitoarei generații de interpreți de folclor ai Banatului”.

Trebuie să amintim că organizatorii acestui frumos festival „Laleaua Pestiță” au fost: Consiliul Județean Timiș, prin Centrul de Cultură și Artă, Consiliul Județean Caraș-Severin, prin Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, Primăriile comunelor: Ramna, Vermeș, Brebu, Fârliug, Zorlențu Mare din județul Caraș-Severin, Nițchidorf, Sacoșu Turcesc, Tormac din județul Timiș, precum și Asociațiile Culturale „Banatul de Câmpie” și „Pro Amiciția” din Timișoara.

PAGINĂ REALIZATĂ DE Sofia SURULESCU

Foaia de Obreja

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

„SLAVĂ VOĂ EROI AI NEAMULUI!” OBREJENII ȘI-AU CINSTIT EROI

În centrul localității Obreja, în fața bisericii, în anul 1946 a fost ridicat un monument din marmură albă pentru eroii din cele două războaie mondiale. A fost proiectat de un sculptor cu numele Gaju din Timișoara și executat de Hafner din Caransebeș, lucrând trei pietrari locali. Pe postamentul din fața

scrie: „Acest monument s'a ridicat de locuitorii comunei Obreja în anul 1946 în cinstea eroilor căzuți în război. Slavă vouă eroi ai neamului”, iar pe spate și pe laterale sunt trecuți toți eroii și ctitorii acestui monument. Dezvelirea a avut loc pe 9 mai 1946, iar ultima reparație capitală a avut loc în 1988.

După 26 de ani, Monumentul Eroilor din Obreja a fost renovat, fiind sfințit miercuri,

7 mai 2014, de către P.S. Lucian, Episcopul Caransebeșului. La manifestare au participat numeroși politicieni – un europarlamentar, doi miniștri, numeroși parlamentari și primari, din partea mai multor partide politice.

Evenimentul a debutat prin oficierea slujbei de sfințire a monumentului de către protopopul Liviu Drăgan și un sobor de preoți din comuna Obreja, condus de către P.S. Lucian, Episcopul Caransebeșului. În cuvântarea sa, preotul Petru Itineanțu, paroh al bisericii de la Obreja, a prezentat pe scurt istoricul acestui monument, ridicat pentru a cinsti pe cei 74 de tineri care au căzut pentru patrie în Primul Război Mondial și cei 28 de tineri din cel de-al Doilea Război Mondial. „Eroii nu mor atunci când își dau viața și se jertfesc când îi cheamă patria, ci mor atunci când cad în uitare” sunt cuvintele care arată cel mai bine importanța renovării acestui edificiu.

P.S. Lucian a amintit despre martirii Brâncoveni, despre acest popor, care a avut numeroși eroi și martiri, dar a mai făcut apel și către clasa politică și la șefii de instituții, ca să fie mereu alături de Biserică. A mai luat cuvântul și deputatul Ion Mocioalcă, care este și membru în Adunarea Eparhială.

Printre oaspeții de onoare s-a găsit o fiică a acestor locuri, europarlamentarul Daciana Sârbu, ale cărei origini se află la Ciuta, dar și

doi miniștrii - Nicolae Bănicioiu, Ministrul Sănătății și Rovana Plumb, Ministrul Muncii, numeroși parlamentari - Ion Mocioalcă (PSD), Aurel Duruț (PSD), Ioan Benga (PSD), Valeria Schelean (PDL), Ioan-Simeon Purec (UNPR), Ion Tabugan (UNPR). De asemenea, au mai fost prezenți: primarul municipiului Reșița,

Mihai Stepanescu și mai mulți primari din Valea Bistrei, cum ar fi Luca Mălăiescu (Oțelu Roșu), dr. Adorian Solomonesc (Rusca Montană) și Nicolae Beg (Marga).

Inițiativa renovării Monumentului Eroilor a fost luată încă de anul trecut, însă abia la începutul acestui an a fost aprobată de către Consiliul Local și Primăria Obreja.

OBREJA ÎȘI ALEGE PRIMARUL

Pe data de 25 mai vor avea loc alegerile parțiale locale pentru funcția de primar, locuitorii comunei Obreja urmând să voteze pentru candidații la Parlamentul European, dar și pentru viitorul primar, însă în secții de votare diferite. Alegerile pentru funcția de primar de la Obreja au loc ca urmare a decesului primarului votat în 2012 de locuitorii acestei comune, regretatul Petru Pop.

Și-au depus candidatura patru candidați, anume: actualul viceprimar Ion PEIA (PSD), în prezent primar interimar, inginerul Mihai POP (PNL), fratele fostului primar Petru Pop, administrator al unei firme de panificație, Rusalin-Florin RUDILĂ (PDL), un tânăr administrator al unei firme de transport și Gheorghe JIGĂU (Forța Civică), administratorul unei firme cu profil comercial.

OBREJENI DE FRUNTE

GHEORGHE-IOAN DAVID

– medic, primar al municipiului PETROȘANI

(n. 27 iunie 1939, Obreja – d. 4 noiembrie 2012, Petroșani)

Având în vedere că este o perioadă electorală pentru comuna Obreja, ne-am propus să prezentăm un fiu al acestei comune, care a ajuns unul dintre cei mai iubiți primari ai municipiului Petroșani, regretatul Gheorghe-Ioan David.

S-a născut la Obreja, fiind fiul lui Zeno (cunoscut notar din Valea Bistrei) și al Liviei David. A ajuns în Valea Jiului, în perioada anilor '60, ca medic la Spitalul Raional Petroșani.

Gheorghe-Ioan David și-a pus puternic amprenta asupra municipiului Petroșani, dar și a întregii văi a Jiului. Între anii 2000-2004, Gheorghe David a ocupat funcția de primar al municipiului Petroșani, fiind foarte apreciat ca medic radiolog și a ajuns în administrația publică locală din postura de director al Spitalului de Urgență Petroșani. A crezut că poate schimba ceva și a ales să intre în politică și să lase deoparte pentru ceva vreme viața medicală. Dezamăgit de întorsătura pe care o luau lucrurile, Gheorghe-Ioan David a părăsit partidul care l-a și propulsat în funcția de conducere a Petroșaniului și nu s-a mai înscris în nici un partid politic, în 2006 hotărând să iasă definitiv din politică.

După ce a ieșit din politică, a preluat conducerea unei clinici private din municipiu, devenind directorul centrului medical Euromedic, dedicându-se în totalitate pacienților ani în șir, atâta timp cât sănătatea i-a permis. Un mare fan al fotbalului, Gheorghe David a fost și medicul echipei Jiul Petroșani în perioada de glorie a clubului emblemă din Vale Jiului. De-a lungul anilor, fostul primar a mai fost recompensat pentru meritele sale cu *Medalia de Aur* a Universității Tehnice Petroșani, *Ordinul Meritul Sanitar* sau *Crucea Patriarhală*.

„Mulțumesc tuturor pentru deosebita onoare care mi-a fost făcută prin acordarea acestei distincții. Consider că este o apreciere a dragostei ce o port populației și zonei. M-am străduit și în mare parte am reușit să fac cât mai mult bine locuitorilor municipiului și în perioada în care am fost primar, am promovat și reprezentat cu cinste zona și peste hotare”, spunea Gheorghe-Ioan David în 2007 la decernarea titlului de *Cetățean de Onoare* al municipiului Petroșani, fiind recompensat pentru activitatea sa în medicină și „pentru remarcabila sa contribuție în slujba comunității”.

Medicul Gheorghe-Ioan David a murit într-un salon al Spitalului de Urgență Petroșani, după ce revenise din București, unde a suferit o operație chirurgicală. Fostul primar se lupta cu o boală necruțătoare de mai bine de un an de zile. Rămăsese același om bonom despre care cei care l-au cunoscut au spus că nu a făcut rău nimănui, niciodată cu bună știință.

— PAGINĂ REALIZATĂ DE PROF. ION CUBIN

Foaia de Făget

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Obiective turistice în zona Făgetului

Prof. Dumitru TOMONI

Zona Făgetului, adevărata Bucovina a Banatului a ajuns astăzi cea mai reprezentativă zonă de păstrare și transmitere a civilizației materiale și spirituale românești din Banat. Situată într-o pitorească regiune de contact a dealurilor cu zone montane bogat împădurite și cu peisaje de o rară frumusețe, precum și cu zona întinsă a câmpiei, ea și-a conturat de-a lungul istoriei sale trăsături și caracteristici proprii în aspectele de bază ale culturii materiale și spirituale. Ea prezintă o însemnătate științifică deosebită și datorită deschiderii sale largi pentru circulația valorilor etnografice și folclorice, pe de o parte spre zonele etnografice bănățene învecinate, iar pe de altă parte spre zonele transilvănene de peste munte sau spre satele situate în bazinul Mureșului. Din această perspectivă este pe deplin explicabil interesul manifestat în ultima vreme de numeroși etnografi, etnologi, folcloriști și istorici pentru cunoașterea, valorificarea și popularizarea acestui bogat și valoros tezaur de civilizație românească.

Pitoreașca zonă a Făgetului oferă multiple posibilități de odihnă și agrement în orice ano-

time, datorită verilor călduroase, toamnelor lungi și senine, iernilor blânde și de multe ori albe. Drumeția, pescuitul, vânătoarea sunt doar câteva dintre activitățile la care îndeamnă măreția monumentelor naturii, splendoarea și bogăția pădurilor și a apelor. Peștera de la Pietroasa, care în imagine fotografică prezintă acel unic „albastru de Pietroasa”, peșterile de

la Crivina, Tomești, Pietroasa, Românești, Luncaii de Jos, „Sfinxul” de la Crivina, stânca Florian de la Tomești, stânca lui Filip sunt remarcabile monumente ale naturii. Dintre monumentele istorice amintim: busturile lui Traian Vuia de la Făget și localitatea Traian Vuia, bus-

tul lui Eftimie Murgu de la Făget, monumentele închinare memoriei eroilor căzuți pentru libertatea neamului de la Bătești, Begheiu Mic, Românești, Curtea etc., ruinele cetăților medievale de la Făget, Gladna-Română, Margina.

Zona Făgetului, și astăzi împădurită pe suprafețe întinse este renumită prin arhitectura în lemn reprezentată atât de locuințe tradiționale cât și de școli rurale, clădiri cu caracter administrativ sau cu destinație comercială, lăcașuri de cult. Ceea ce unește toate aceste categorii de construcții, conferindu-le o notă comună, este nu numai materialul din care sunt ridicate, ci și tehnica de construcție, precum și desfășurarea planimetrică asemănătoare cu locuința tradițională. În această splendidă arhitectură tradițională se înscrie și salba de biserici de lemn, mărturie peremptorie a românismului și ortodoxismului acestei zone.

Căile favorabile de acces pe linia ferată Lugoj-Făget-Ilia și drumul național 68 A, precum și bifurcarea ei spre Valea lui Liman, au făcut ca Făgetul să devină un important centru turistic al zonei. Prezentăm în acest sens câteva trasee turistice, având ca punct de plecare orașul Făget, îmbietoare atât pentru localnici, cât și pentru iubitorii de excursii și drumeții.

LEGENDELE NOASTRE

PASĂREA LUI IISUS

Andrada CĂDARIU

Ciocârlia a fost o fată de împărat; ea s-a îndrăgostit de Soare și s-a dus spre palatele lui. Soarele o iubea și el, dar mama lui a blestemat-o să se prefacă într-o pasăre care zboară zilnic spre soare, dar să cadă pe Pământ cu puțin timp înainte de a ajunge la iubitul ei. Ciocârlia este considerată a fi simbolul iubirii neîmplinite, de aici și cântecul ei duios.

După alte povestiri, ea e împiedicată de vântul turbat să ajungă la Soare. Aceasta, pentru că vântul avea un fiu care se îndrăgostise de fata de împărat, dar ea îi refuza dragostea.

Ciocârlia i-a adus lui Iisus apă pe cruce, în semn de recunoștință, a fost înzestrată cu un glas minunat.

Ciocârlia este pasărea aratului și ceasul țăranilor. Cântecul ei semnifică începutul muncilor agricole. La 1 iulie ea mănâncă orzul noii recolte, apoi încetează să mai ciripească.

NE-AM ÎNTERESAT PENTRU DUMNEAVOASTRĂ

INDEMNIZAȚIA DE ȘOMAJ PENTRU TINERI

OANA LUNCAN

Persoanele care vor absolvi în anul 2014 instituții de învățământ, în vârstă minimă de 16 ani, au dreptul, în conformitate cu L76/2002, la o indemnizație de șomaj în valoare de 50% din indicele social de referință (în prezent 500 lei), pentru o perioadă de maxim 6 luni. De asemenea, mai pot beneficia de prime, în cazul angajării în perioadă în care beneficiază de drepturile prevăzute de L76/2002, precum și de cursuri de formare profesională gratuite. Angajatorii care angajează absolvenți beneficiari ai L76/2002 pot beneficia de diferite subvenții și facilități.

ACTELE NECESARE

- actul de identitate – copie și original;
- certificat de naștere – copie și original;
- certificat de căsătorie – copie și original;
- acte eliberate de organele financiare teritoriale din care să rezulte dacă realizează sau nu venituri din activități autorizate potrivit legii;

- certificat medical tip MS sau adeverință medicală de la medicul de familie din care să rezulte că este APT PENTRU MUNCĂ, sau are eventuale restricții medicale;
- acte studii și calificare – copie și original;
- dosar plic și două plicuri timbrate. Informații suplimentare se pot obține de pe site-ul AJOFM TIMIȘ, sau de la Punctul de lucru Făget, str. 1 Decembrie 1918, nr. 28, telefon 0256/320243

Din albumul imperial

Făgetul în vremea „drăguțului de împărat”.

Foaia de Birchis

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

SOCIALIZAREA PRIN TEATRU LA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „AL. MOCIONI” BIRCHIS

DOMNICA FLORESCU

Spectacolele de teatru, fie că se rezumă doar la vizionare, fie că îi au ca protagoniști pe copii, susțin achiziționarea unor noțiuni de socializare. Înclinația copiilor de a da viață obiectelor sau de a-și atribui roluri, fiind totodată și o plăcere

pentru ei, îi ajută să-și dezvolte imaginația și intelectul.

Participând la scenete de teatru, copiii socializează, își stimulează inteligența și creativitatea. Scenetele de teatru au un rol important în dezvoltarea și educarea copilului pe plan cognitiv, afectiv, moral, estetic, volitiv, fiind totodată un mijloc de socializare al copiilor.

Fiind învățătoarea clasei pregătitoare și clasei a I-a am ales împreună cu elevii mei povestea „Omidă mîncăcioasă” de Eric Carle, pe care am pus-o în scenă. Este o poveste despre speranță.

O mică omidă iese din ou, foarte înfometată și pornește la drum să caute mâncare. Luni găsește un măr, marți mănâncă două pere, miercuri trei prune și așa mai departe, până sâmbătă când deja o doare burtica de cât de mult a mâncat. Își revine ronțând o frunză fragedă și verde... Se retrage apoi foarte obosită în cocon și doarme două săptămâni. Când se trezește și iese din cocon se transformă într-un minunat fluture.

Eric Carle este recunoscut în întreaga lume pentru originalitatea ilustrațiilor și designul inovativ al cărților pentru copii pe care le-a creat. Cea mai cunoscută dintre cărțile sale este „Omidă mîncăcioasă”. Ea a fost tradusă în 45 de limbi și

vândută în peste 25 milioane de exemplare. Este una dintre cele mai de succes cărți ilustrate publicate vreodată. Este un adevărat simbol al copilăriei. Această poveste despre o mică omidă care se metamorfozează într-un minunat fluture a fost iubită și jucată cu mult drag de elevii mei, a fost apreciată atât de părinți, cât și de colegi.

Secretul succesului lui Eric Carle provine din respectul și înțelegerea sa intuitivă față de copii, care-l simt ca pe cineva care le împărtășește cele mai profunde gânduri și emoții. Un astfel de om am găsit în persoana pictorului francez Alfred Hamm, care cu mult drag i-a îndrumat pe elevii mei, în cadrul orelor de arte vizuale și abilități practice, în confecționarea întregii recuzite folosită în cadrul spectacolului.

Noi, dascălii, avem menirea de a învăța și educa tinerele generații. Noi trebuie să fim cei ce le dăm „aripi să zboare”.

„Copilul este ca un fluture în vânt
Unii pot zbura mai sus decât alții,
Dar fiecare zboară cât poate de bine.
De ce să-i comparăm?
Fiecare e diferit.
Fiecare e special.
Fiecare e frumos.”

PENTRU SĂNĂTATEA DUMNEAVOASTRĂ

DR. CARMEN POPESCU

Credeți că tutunul produce doar cancer pulmonar? Vă înșelați! Este principalul factor care determină cancerul de laringe.

Aceasta în timp ce consumul de alcool afectează un alt organ din sfera ORL. Este vorba despre faringe.

Frecvent, se face asocierea între fumat și cancerul de plămâni. Dar țineți cont că, înainte de a ajunge în plămân, fumul de țigară atinge și alte organe. În 2012, România ocupa locul trei în Europa în privința apariției cancerului de laringe.

Așadar, orice disfonie, orice răgușelă care depășete o luna de zile trebuie văzută, examinată de către medicul ORL cu tehnologia modernă pe care o avem la dispoziție.

Atenție și la un alt semn extrem de important. „Orice sindrom disfagic, jenă la înghițit, care durează mai mult de 1 lună de zile trebuie investigată de un specialist”.

CALENDARUL LUCRĂRILOR AGRICOLE ÎN LUNA IUNIE

ING. MIHAELA ARSENIE

În cultura mare, în luna iunie începe recoltarea cerealelor păioase (orz, grâu), recoltarea cartofilor de vară, iar la nevoie se efectuează prașitul de corecție. Pe terenurile eliberate, acolo unde sunt posibilități, se aplică îngrășăminte organice care se încorporează imediat sub arătura de vară.

La avertizare se aplică tratamente pentru combaterea bolilor și dăunătorilor în culturile de floarea soarelui, soia, sfeclă de zahăr, fasole.

În legumicultură se termină înființarea culturilor succesive de varză de toamnă, conopidă și gullii de toamnă și se completează golurile în culturile deja înființate. Tot în iunie are loc executarea lucrărilor generale de întreținere la toate culturile legumicole.

În săptămâna (15 - 20 iunie) se poate însămânța mazărea, salata și spanacul pentru recoltarea lor în luna septembrie - octombrie.

În pomicultură continuă tratamentele fito-sanitare la avertizare, în scopul menținerii unui frunziș sănătos, foarte important, atât pentru recolta anului în curs cât și pentru producția anului viitor, având în vedere că în această perioadă are loc procesul de diferențiere a mugurilor de rod. Continuă întreținerea solului pe rândul de pomi prin prașile.

În această perioadă are loc recoltarea vișinelor, cireșelor, caiselor, piersicilor, coacăzelor negre și roșii, a zmeurei și începe recoltarea merelor și perelor de vară.

Școala Gimnazială „Al. Mocioni” Birchis

Învățătoare: Domnica FLORESCU

Elevii clasei pregătitoare:

Alina Crîsta
Bianca Herbei
Nicoleta Lăduncă
Daniel Radu
Adelin Semian
Andrei Șioica
Andra Ștef
Claudiu Udrescu

Elevii clasei I:

Lorena Antal
Andreea Ardelean
Andrei Ardelean
Paula Ardelean
Daniel Cordoș
Adela Florescu
Paul Oniga
Cosmina Oprea

Ianis Todică

Ana Maria Țușișca Reiter

Foaia de Cenei

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

CENEI - O COMUNĂ FRUMOASĂ CU O ISTORIE APARTE

sec. XIII-XIV.

Locuitorii de baștină sunt români și sârbi, așezați cam în același timp, în jurul anului 1720, din anul 1820 a început colonizarea localității

Bianca BĂCANU

Ceneiul, este o localitate binecuvântată de Dumnezeu cu mai multe naționalități: sârbi, români, maghiari, germani-croați. Localități componente sunt: Cenei - centru de comună și Bobda satul aparținător; primele atestări documentare ale localităților datează din

cu croați, populația germană a venit după anul 1848, iar despre populația maghiară nu se poate spune exact întrucât a venit într-un timp mai îndelungat.

La 20 august 1696, în partea de est a hotarului comunei, s-a dat o mare luptă între armatele turcești și austro-ungare. În acel timp localitatea era așezată pe ambele maluri ale râului Bega Veche, iar în urma distrugerilor provocate de lupte și a revărsărilor repetate, localitatea s-a extins numai în partea dreaptă a râului care a fost canalizat prin anul 1874. În Cenei au existat două primării separate: una croată și una sârbească, până în anul 1902, când s-au unificat, iar localitatea trece definitiv în România în anul 1924, când s-a făcut rectificarea frontierei Româno-Yugoslave.

În Cenei au fost construite două biserici: ortodoxă sârbă, înainte de 1848 pe locul unei biserici vechi, care a ars și catolică în anul 1896.

Școlile din cele două localități, Cenei și Bobda, sunt amintite pentru prima dată în anul 1776. În Cenei a existat o școală confesională sârbă, edificiul actual al școlii fiind ridicat în anul 1912, și o școală cu predare în limba germană zidită în anul 1910.

NAȘTEREA, VENIREA PE LUME, ESTE O MINUNE ABSOLUTĂ

Edirh NEMOIANU

În lume sunt mai multe minuni mari, dar nu mai mari ca omul. Dacă Dumnezeu este iubire și dragoste, atunci noi oamenii suntem o pictură din acestea. Dumnezeu a binecuvântat comuna noastră Cenei cu mulți gemeni:

- Comanov Nada (data nașterii: 16.12.1930)
Comanov Verița
- Balint Ignat (data nașterii: 16.12.1930)
Balint Alexandru
- Milovan Laza (data nașterii: 12.02.1949)
Milovan Radoslavna
- Revesz Lucia (data nașterii: 15.06.1949)
Revesz Etelca
- Barna Ioan (data nașterii: 11. 10. 1949)
Barna Mihai
- Ilin Cristina (data nașterii: 19.01.1950)
Ilin Piada
- Dumitru Ilia (data nașterii: 27.10.1953)
Dumitru Victor
- Păsăila Vasile (data nașterii: 20.07.1961)
Păsăila Gheorghe
- Buding Mihai (data nașterii: 25.12.1967)

- Buding Ioan
- Gavrilion Mileva (data nașterii: 21.12.1968)
Gavrilion Zorca
- Walder Sibile (data nașterii: 10.07.1969)
Wlader Karina

- Meszaroș Ștefan (data nașterii: 31.01.1973)
Meszaroș Andrei
- Marton Steluța (data nașterii: 23.07.1970)
Marton Luminița
- Precup Miriana (data nașterii: 25.05.1976)
Precup Biliana

- Gothardt Călin (data nașterii: 06.03.1984)
Gothardt Ștefan
- Haidaciuc Mihai (data nașterii: 22.10.1987)
Haidaciuc Silvia
- Tilan Ioan (data nașterii: 10.10.1991)
Tilan Ștefan
- Todoran Mihai (data nașterii: 29.05.1995)
Todoran Cristian
- Todoran Tania (data nașterii: 20.10.1998)
Todoran Sania
- Surdu Lăcrămioara (data nașterii: 19.07.1996)
Surdu Luminița
- Radu Sașa (data nașterii: 16.12.1999)
Radu Tomislav
- Guțu Crina (data nașterii: 30.03.2006)
Guțu Cătălin
- Dorner Alin și Dorner Cristian (data nașterii: 2008, sunt cei din fotografie, în biserică, alături de alți copii și preot).

Cu toți au fost și vor fi cinstea noastră!

ȘCOALA GIMNAZIALĂ CENEI

Învățătoare: **Slavița MARTINOV**

Clasa Pregătitoare

Boșca Andreas
Ciocan Alex
Cerbu Ștefan
Garbai Sebastian
Haidaciuc Flavius
Macavei Anastasia
Milea Ana
Tufaru Leia

Clasa a-II-a

Bacivan Charmina
Berei Andreea
Berei Cristian
Butiri Bogdan
Husac Rebeca
Luca Dragana
Moroșan Carmina
Novac Denis

Sebestyen Tünde
Stanoev Angelo
Stoica Rahela

Foaia de Caransebeș

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

RUGĂ MARE LA CARANSEBEȘ

MELANIA RÂNCEANU

Traditionala sărbătoare organizată de Primăria Caransebeș și Casa de Cultură „George Suru” a adunat astăzi mii de oameni în centrul orașului. Până în Parcul Teiuș, parada portului popular cărășean a atras milioane de priviri. Ruga gugulanilor de la Caransebeș a început de

joi, 24 aprilie, și s-a desfășurat pe perioada a patru zile pline.

Ca în fiecare an, programul bogat al rugii de la oraș adună foarte mulți cetățeni, atât din Caransebeș, zona municipiului, cât și din tot județul Caraș-Severin. Participanții nu au avut parte doar de spectacole, ci și de o serie de degustări bănățene, specifice unei asemenea manifestări, oferite de comercianții prezenți. Nici copiii nu sunt dați la o parte. Cei mici, dar și cei mari au la dispoziție nenumărate mașinuțe și mașinării în care să se joace în voie.

Alaiul de călăreți și dansatori i-a încântat de-a dreptul pe localnici, parada desfășurată prin Centrul Civic a fost aplaudată de către cei prezenți. „Vă mulțumesc tuturor, fie că sunteți de pe Valea Timișului, de pe Valea Bistrei, din Caransebeș sau din alte zone, pentru că sunteți și în acest an alături de noi și marcăm un început al bucuriei, al distracției și al bunăvoinței. Această sărbătoare, Ruga de la Caransebeș, este pentru fiecare dintre noi un eveniment important”, le-a spus domnul primar Marcel Vela, miilor de oameni prezenți în parcul Teiuș, iar după deschiderea oficială, domnul primar Marcel Vela, conform tradiției, în aplauzele multimei, a condus brăul în Piața Miron Cristea din fața Catedralei.

De asemenea pe scenă au urcat apoi, copii și tineri din ansamblurile de dansatori „Armenișana”, „Zestrea gugulanilor”, „Săcana”, „Iedera” și „Junii gugulani”, precum și soliștii vocali Traian Barbu, Vanesa și Alin Olan, Ionela Bădălan și Gabi Zaharia, acompaniați de virtuozii de la taraful „Olanii”.

În aceste zile de sărbătoare au creat o atmosferă plăcută, fanfarele din Bănia și Răcășdia, trupa Voltaj, formația „Sens Unic” și solista Lora, iar iubitorii muzicii clasice au fost invitați la concertul susținut de Filarmonica din Arad pe esplanada Catedralei Episcopale și seara s-a încheiat cu un frumos foc de artificii.

ACADEMIE DE FOLCLOR ÎN ORAȘUL GUGULANILOR

GRAȚIELA CÎLNIC

Casa de Cultură „George Suru” din Caransebeș își propune să dezvolte un proiect transfrontalier, alături de Centrul Cultural din Vârșeț. Astfel, oficialii celor două instituții s-au întâlnit și au

pus la punct detaliile unei colaborări în plan cultural, care se va realiza în perioada următoare printr-un parteneriat și va sta la baza derulării proiectelor comune.

„Noi am făcut primul pas în colaborarea dintre instituțiile de cultură din Caransebeș și Vârșeț. Centrul Cultural din Vârșeț este interesat de toate cele trei proiecte pe care ni le-a propus domnul Cojocariu, însă trebuie să recunosc că cel mai mult ne-a plăcut ideea Academiei de Folclor ale cărei detalii le-am pus deja la punct”, a spus directorul Centrul Cultural din Vârșeț, domnul Nada Grozdanic.

În mod principal *Academia de Folclor* se va adresa copiilor, aceștia vor fi selecționați din zona Caransebeșului, cunoscută drept o zonă cu un izvor nesecat de talente și har.

„Proiectul nostru vizează atât instrumentiștii cât și soliștii vocali sau coregrafia. La această academie, cursurile vor fi gratuite, vor avea o durată de 2-3 ani în funcție de dificultatea instrumentului, iar la final cursanții vor primi atestate profesionale cu care se pot angaja la diferite ansambluri. Ei sunt totuși obligați ca cel puțin 3 ani să slujească ansamblurile de pe lângă Casa de Cultură la marile evenimente, ca o recompensă a eforturilor noastre financiare și umane”, a afirmat și directorul instituției-reper a culturii din Caransebeș, domnul Ioan Cojocariu. Domnul director, Ioan Cojocariu, a mai adăugat că pe lângă Academia de Folclor, colaborarea cu Centrul Cultural din Vârșeț ar putea viza realizarea unei Case a Creației pentru oamenii de cultură și artă din Caransebeș sau reabilitarea cinematografului „Tineretului”.

După 30 de ani

Volei Club BANATUL CARANSEBEȘ, echipa patronată de municipalitate, s-a calificat în prima ligă după victoria împotriva UNIVERSITĂȚII TIMIȘOARA

SORANA KOȘ

La primul meci din toamnă, le-am spus băieților: „Trebuie să promovăm! Și vrem și putem!” Astăzi s-a împlinit un vis de... 30 de ani. Nu este ușor ca un oraș de 30.000 de locuitori să elimine două orașe de 300.000 de locuitori fiecare. Felicitări băieților și publicului, deopotrivă meritoși în acest turneu!, a spus, la final, primarul Marcel Vela.

Gugulanii nu aveau altă variantă decât victoria. Susținuți de un public extraordinar, elevii profesorului Pavel Craia au intrat montați pe teren și au obținut rapid primele două seturi. A urmat apoi o relaxare ce le-a permis timișorenilor să reintre în partidă, însă cel de-al patrulea set avea să fie și ultimul cu gazdele, conducând detașat pe toată durata acestuia. Ultimul punct a declanșat fiesta atât pe parchetul sălii

cât și în tribune, unde aproape o mie de oameni i-au aplaudat minute în șir pe cei care au rescris istoria voleiului din Caransebeș. „Emoții mari, tensiune, dar până la urmă a ieșit bine, bucuria

e și mai mare acum, la final”, a spus „creierul” din teren al gazdelor, coordonatorul Andrei Achimescu.

„Toți suntem eroi astăzi, toți am contribuit la această mare performanță, public, jucători, staff tehnic, staff organizatoric. M-am gândit încă de când am venit de la Steaua la Caransebeș la această promovare, am simțit toți oamenii alături de noi, pe d-l primar Vela, pe d-l președinte Stepanescu, și am fost convins că vom face treabă bună aici”, a declarat, după victorie, și căpitanul caransebeșenilor, Raul Oprisor. „Pe bancă e foarte greu, mult mai greu decât în teren, realizarea e a întregii echipe. Sper să mă refac ca să pot ajuta și eu echipa în prima ligă”, a precizat și Cătălin Lelea, jucătorul căruia clubul din Caransebeș i-a prelungit contractul cu încă 3 ani.

Foaiia de Bata

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

O, TEMPORA, O, MORES!

CASTELUL CU BLAZON

NICOLETA BĂDESCU

Familia Mocioni a avut mai multe proprietăți în Banat, iar a doua ca mărime se află la *Bulci* (com. *Bata*, jud. *Arad*), la numai câțiva kilometri de *Căpâlnaș*. Amplasat într-un parc imens, pe malul *Mureșului*, castelul *Bulci* este una din cele mai impozante construcții de acest fel. Pe două din fațadele clădirii se află terase cu blazoanele familiei sculptate în relief, care au supraviețuit distrugerilor de după al doilea război mondial. Corpul central are o frumoasă sală de arme, cu un splendid șemineu, iar în parc se afla o seră. Lângă castel, *Antoniu Mocioni de Foen* a zidit o biserică și o școală pentru copiii din sat.

Domeniul *Bulci* a fost cumpărat în 1858 de către *Antoniu Mocioni de Foen* de la baronul *Fechtig-Fechtenberg*, cel care zidise și castelul. Ridicat în prima jumătate a secolului al XIX-lea, castelul primește

Regele Mihai și Regina-mamă Elena, surprinși în grădina castelului de la Bulci, în iulie 1944

forma actuală în jurul anului 1860. În secolul XIX familia *Mocioni* deținea un mare număr de reședințe, castelul din *Bulci* fiind de-a doua ca importanță. Domeniul și castelul au fost moștenite de *Zeno* (1842-1905), plătindu-i în schimb fratelui său *Victor* - care și-a petrecut viața în străinătate - o rentă anuală de 10 000 florini aur.

În timpul ultimilor doi proprietari - *Antoni* și fiul său adoptiv *Ionel Mocioni-Stârcea* - castelul din *Bulci* a cunoscut o viață intensă, aici venind adesea la vânatoare regele *Carol al II-lea*, al cărui maestru de vânatoare era *Antoni*. După 1940, au fost amenajate camere speciale pentru regina mamă *Elena* și regele *Mihai I*, care în 1943, prin intermediul lui *Ionel Mocioni-Stârcea*, va achiziționa castelul contelei *Huniady de la Savârșin*, aflat în apropierea domeniilor *Mocioneștilor*. Castelul de la *Bulci* a fost naționalizat și transformat în 1949 în sediu al *G.A.S.* din localitate. Ulterior, aici a fost amenajat un preventoriu *TBC*, destinație pe care o are și în prezent.

REȚETA LUNII MAI

ROXANA ANDRIEȘ

În drumul nostru prin *Tara Banatului*, am poposit recent și la *Pensiunea „Bade Ioane”*, din comuna *Bata*, comună

unde în luna octombrie a anului care a trecut, în cadrul „*Zilei Cinstirii*”, admirabil organizată de administrația locală, a fost decernată doamnei *Delia Micurescu*, membru al Uniunii Scriitorilor din România, cea mai înaltă distincție a Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric: *Diploma de Excelență cu Plachetă*.

Aici la *Pensiunea „Bade Ioane”*, Senatul Uniunii și invitații, au servit „*Boi pe moare*”. Rețeta acelei desfătări culinare, o facem cunoscută astăzi tuturor cititorilor jurnalului „*Banatul*”.

Ingrediente:

- făină de mălai Arpis
- zeama de varză (moare)
- ulei Arpis

Mod de preparare:

Se fierbe zeama de varză (moarea).

Din mălai Arpis se face o mămăliga tare care să poată fi tăiată cu ața și se formează din ea niște găluște (bulgărași), care se fierb în zeama de varză timp de 1-2 minute.

Se scot bulgărașii din zeamă, se scurg și se ung cu ulei Arpis, după care se pun în farfurie și se toarnă zeamă de varză peste ei spre a fi mâncați.

Despre *Pensiunea „Bade Ioane”*, vă rugăm să rețineți, dacă vă hotărâți să-i treceți pragul, și noi vă îndemnăm să o faceți, că oferă turiștilor un peisaj cu spații largi de verdeață, cu mese și scaune din butuci, cu terase de vară împrejmuite cu nuiele și generoase spații de joacă pentru copii, iar în grădina lui „*Ion*” se pot gusta mere și zmeură ori legume proaspete.

În curtea pensiunii se găsește și un iaz cu podețe și filigoria precum și o insuliță unde poți să faci o partidă de pescuit.

Turiștii mai pot poposi și la căsuța din copac, la casele țărănești decorate cu mobilier vechi, din curtea pensiunii sau în mansarda cu odăi în stil vechi, unde pe vremuri erau găzduiți oaspeții baronului *Mocioni*, veniți pentru partide de vânatoare.

Pensiunea dispune și de un spațiu amenajat și dedicat mișcării și sportului extrem, având cea mai lungă tiroliană din Județul *Arad* (85 m lungime).

SFATURI DIN SF. EVANGHELIE PENTRU PĂRINȚI ȘI COPII

Să nu vă jurați nicidecum nici pe cer, fiindcă este tronul lui Dumnezeu, Nici pe pământ...” Nici pe capul tău... „Ci cuvântul vostru să vă fie: Ceea ce este da, da; și ceea ce este nu, nu.

Eu însă vă spun vouă: Că oricine va lăsa pe femeia sa, în afară de pricina de desfrânare, o face să săvârșească adulter, și cine va lua pe alta lăsată, săvârșește adulter.

Dacă veți avea credință cât un sâmbure de muștar, veți zice muntelui acestuia: Mută-te de aici dincolo, și se va muta; și nimic nu va fi vouă cu neputință.

Ce-i folosește omului să câștige lumea întreagă dacă-și pierde sufletul?

Nu judecați, ca să nu fiți judecați. Căci cu judecata cu care judecați, veți fi judecați și cu măsura cu care măsurați, vi se va măsura.”

Privegheați, că nu știți nici ceasul, nici ziua când va veni Fiul Omului.

Toți cei ce scot sabia, de sabie vor pieri. Toate câte cereți, rugându-vă, să credeți că le-ați primit și le veți avea. Iar când stați de vă rugați, iertați tot ce aveți împotriva cuiva, ca și Tatăl vostru din ceruri să vă ierte greșelile voastre.”

Cred, Doamne; Ajută necredințele mele.

Rubrică îngrijită de
Prof. ANA MARIA POPA

Școala Gimnazială „Patrichie Popescu” Bata

Dirigintă: Prof. Monica Magdalena DAMIEAN

Clasa a VI-a:

Alexi Samuel Vasile
Ardelean Sergiu Robi
Ciucurita Radu Cornel
Grancea Nicolae
Haisuc Ana-Maria
Lazarescu Andreea Maria
Lingurar Patricia Lacramioara
Neamciuc Marinela Victa

Nedelea Daniel Beniamin
Rus Darius Emanuel

Clasa a VIII-a

Baricz Antonela Maria
Barna Paula Dariana Ioana
Bosbici Marius
Burdet Marian
Chirpaci Nicoleta
Crasovan Adrian Ion

Damiean Sergiu Robert
Dana Cristian Viorel
Rus Emanuel Simion
Rus Marius Beniamin

Foaia de Oțelu Roșu

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

PERFORMANȚĂ ÎN MATEMATICĂ

Prof. Iulia CECON

Subliniem eforturile și împlinirile catedrei de matematică de la Liceul Bănățean Oțelu Roșu în anul școlar 2013-2014. Membrii catedrei sunt cadre didactice cu experiență care de-a lungul carierei au demonstrat că, sub îndrumarea lor, prin efortul susținut, elevii pot obține rezultate și de performanță.

Chiar dacă în această primăvară nu toți elevii pregătiți au obținut distincții, în mod cert trebuie să amintim întregul efectiv al catedrei, care, în alte conjuncturi și în vremuri deloc îndepărtate, aduceau aceleași împliniri: prof. Iulia Cecon – responsabil catedră, prof. Adriana Dragomir, prof. Heidi Feil, prof. Mariana Janțu, prof. Dorina Tuvenie, prof. Lucian Dragomir.

Revenind, vom aminti rezultatele absolut remarcabile obținute, de următorii (cei care sunt de fapt premianții adevărați, nu noi, profesorii...

cei fără de care dascălii lor, mai mult sau mai puțin pricepuți, nu ar fi avut cui să dăruiască din profunzimile acestei științe și arte deopotrivă: matematica).

La faza județeană a olimpiadei de matematică s-au remarcat elevii: Morariu Dorian Sebastian, clasa a VIII-a, premiul I (prof. Heidi Feil); Ștefănescu Nicolae Andrei, clasa a XI-a MI, premiul I (prof. Lucian Dragomir); Adam-Cătălina Alina, clasa a XII-a MI, premiul I (prof. Lucian Dragomir); Gușiță Cristina, clasa a VI-a, premiul al II-lea (prof. Heidi Feil); Firanda Denysa, clasa a IX-a, premiul al II-lea (prof. Lucian Dragomir); Bunea Sergiu, clasa a VII-a, mențiune (prof. Heidi Feil); Voiț Iulia, clasa a VII-a, mențiune (prof. Heidi Feil).

La concursul interjudețean „Traian Lalescu”, de la Timișoara, s-au remarcat elevii: Morariu Dorian Sebastian, clasa a VIII-a, premiul I (prof. Heidi Feil); Ștefănescu Nicolae-Andrei, clasa a

XI-a MI, mențiune (prof. Lucian Dragomir).

Fără a crea supărări nedorite, trebuie să remarcăm, cu satisfacție cel puțin, că dintre cei nouă elevi care vor reprezenta județul nostru la faza națională a olimpiadei, patru sunt din orașul nostru.

UNUL LÂNGĂ CELĂLALT, MAI MULT DE JUMĂTATE DE SECOL

Laura LAȚCU

Primăria și Consiliul Local Oțelu Roșu au fost alături, pentru prima dată, de familiile de pensionari care au împlinit mai mult de 50 de ani în care au fost unul alături de celălalt, chiar în sâmbăta Paștelui, pregătindu-le mici surprize care să le însenineze marea sărbătoare creștină. Astfel, într-un cadru festiv, în incinta Casei de Cultură, primarul Luca Mălăiescu, viceprimarul Magda Lungu și mai mulți consilieri locali au întâmpinat cele 68 de cupluri, pe care le-au răsplătit cu diplome de fidelitate, câte un

buchet de flori, dar și un premiu în bani, în valoare de 200 lei, un sprijin pentru ca masa de sărbători să fie mai îmbelșugată. Pentru unii a însemnat 50 de ani de căsnicie, adică și-au sărbătorit „nunta de aur”, însă au fost și cazuri în care a fost vorba de o fidelitate de mai bine de șase decenii. Toți au fost foarte emoționați, dar și fericiți în același timp. Oricum, acești minunați oameni reprezintă câte un exemplu pentru tinerii căsătoriți sau pentru cei care intenționează să-și întemeieze o familie. La final, toți cei sărbătoriți au închinat câte un pahar de șampanie, au primit un cadou muzical din partea „vocii ample a Văii Bistrei”, Traian Barbu și au depănat amintiri din vremea când siderurgia era prosperă în această zonă.

La cât mai mulți ani împreună și în continuare!

BISERICA ORTODOXĂ „DUMINICA TUTUROR SFINȚILOR” (PAROHIA MAL)

Ania MOSCOVICI

În satul Mal, localitate componentă a orașului Oțelu Roșu, a mai existat o biserică veche din lemn, donată de către parohia Glimboca, așezată în mijlocul cimitirului, care a dăinuit până în 1913-1914, când s-a ruinat din cauza intemperiei.

Biserica actuală a fost zidită între anii 1902-1904, din piatră și cărămidă arsă de către David Borneanțu din Zervești, în stil baroc-vinez, fiind acoperită cu tablă. Are o lungime de 14 m și o lățime de 9 m, turnul fiind ridicat odată cu zidirea bisericii și acoperit cu tablă. Clopotele vechi, rechiziționate în Primul Război Mondial au fost înlocuite cu clopote noi, unul în anul 1938, achiziționat de la Reșița și celălalt în anul 1966 de la Iosifalău. Bolta este semicilindrică, din scândură, acoperită cu tablă. Restaurări interioare și exterioare la biserică s-au făcut în anul 1942, pe cheltuiala Uzinelor Ferdinand. Pictura a fost executată în anul 1994, în tehnica tempera grasă, de către pictorii Florica și Eugen Papici, Pasca Dumitru și Maria. Iconostasul este zidit și pictat în același an, iar mobilierul este din 1950.

ZI DE SĂRBĂTOARE PENTRU RROMII DIN VALEA BISTREI

Prof. CAMINA RACOLȚA

Duminică, 27 aprilie 2014, a avut loc la Casa de Cultură din Oțelu Roșu, a doua ediție a „Festivalului rromilor”. Pe scenă au urcat tineri dansatori și cântăreți, prezentând tradiții ale etniei rome, dar și ale românilor din Banatul multiethnic, alături de care conviețuiesc, fiind prezent un public spectator numeros. Au mai participat și ansamblurile „Iedera”, al Casei de Cultură Oțelu Roșu și „Gugulana”, al Liceului Bănățean Oțelu Roșu, precum și îndrăgiții cântăreți de muzică populară Gabi Zaharia și Traian Barbu.

Foaia de Petriș

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

SÂNGELE-PREȚUL MESERIEI

DR. VASILE VIȘĂOAN

Se numea Monica, apartenența prenumelui său la obârșii punice, o făcea mândră, deși știa prea bine că originea numelui său de botez era grecească semnificând pioșenia singurătății monahale. Era medic veterinar și își desfășura activitatea, într-o localitate de pe Valea Mureșului, încercând să-și facă loc într-o lume dură, în care bărbații fac legea. Dar mai bine să o las pe ea să povestească, exact ce mi-a mărturisit mie, atunci când într-o zi frumoasă de primăvară am întâlnit-o parcă pentru întâia dată:

Am ales această meserie, trecând peste toate împotrivirile părinților mei, simțind o chemare, care a costat chiar armonia intrafamilială o lungă perioadă de timp. Nu sunt un geniu, mi-am știut tot timpul locul, un loc care înseamnă, familia și profesia, lucruri pentru care m-am luptat sacrificându-mi și dramul de timp liber pe care mi-l petreceam comunicând cu pisicile mele, poate singurele ființe care m-au înțeles cu adevărat.

Corectitudinea, echitatea, altruismul au făcut din mine o persoană respectată în urbe și în breaslă, o doamnă a acestei profesii, care

este din ce în ce mai grea în zilele noastre. Această agricultură de subsistență, de pe urma căruia îmi câștig existența, a devenit uneori foarte grea, iar țaranul român în majoritatea cazurilor a depășit vârsta senioratului. Selecția, fondul genetic, progresia șeptelului, au fost înlocuite treptat cu statistici computerizate: numere, adevăruri, etc... În nopțile petrecute în lăcașurile, în care cultura de bază este salvarea vieții animalelor și implicit a brumei de bani a proprietarului, m-am gândit dacă nu ar fi bine să mai punem câte un birou de-a dreapta Joanei. Oare? Uneori, îmi fac o analiză riguroasă a vieții mele și constat cu o tristețe înălțătoare, că mi-am împărțit sufletul între soț, fetiță și meserie. Oare, mie mi-a mai rămas ceva?

E o zi ca toate celelalte, am aceeași preocupare, adică vreau să fac un vițel european, iar mama lui se repede ca un tanc spre mine, parcă cumulând toată nedreptatea acestei lumi, provocându-mi o rană adâncă trupească, dar mai ales sufletească. Mă uit uimită cum șiroiește sângele și o întreb blând: - Și tu, Joiana? De ce?

PETRIȘ 13-05-2014

CUVÂNTUL CARE ZIDEȘTE

CREDINȚA

PR. ROMULUS FRANCESCU

„Iertate sunt păcatele ei cele multe, căci mult a iubit. Iar cui iartă puțin, puțin iubește. Și a zis ei: iertate îți sunt păcatele. Și au început cei ce ședea împreună la masă să zică în sine: „Cine este acesta care iartă și păcatele”. Iar către femeie a zis: „Credința ta te-a mântuit; mergi în pace.” Luca 7, 47-50

Contextul, în care Iisus Mântuitorul rostește aceste cuvinte, este unul cu totul aparte: o femeie de o ținută morală îndoielnică, se strecoară în casa unui fruntaș al fariseilor, convinsă fiind că, dacă va reuși să spele picioarele Mântuitorului cu lacrimile ei cele multe de mulți ani strânse în cotloanele sufletului ei răvășit, va primi iertarea. Indubitabil, ceea ce a împins-o să facă acest gest, era credința. Probabil, până să reușească să pătrundă în casa fariseului, va fi avut mai multe opreliști, însă le-a depășit mânăta fiind de dorința acestei întâlniri. Toți cei de față care o știau, considerau că a făcut un gest necugetat, dar Iisus văzând-o, a apreciat credința inimii ei și în mod instantaneu îi iartă toate păcatele, pentru că „mult a iubit”.

Așadar, balanța prin care sunt evaluate faptele noastre și a sufletelor noastre de către Dumnezeu, diferă atât de mult de criteriile prin care noi, oamenii, cântărim faptele semenilor.

GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL PETRIȘ

Educatoare: Lavinia-Camelia JIVU

Vârsta preșcolară este, fără îndoială, temelia educativă a întregii vieți. Datorită vârstei mici, educația preșcolară capătă un caracter specific. Această perioadă, ca îngrijire și educație, formează temelia întregii vieți de mai târziu.

La reușita copilului în viață contribuie, în egală măsură, principalii factori educativi: familia și grădinița.

Asigurarea unui parteneriat real între aceștia, implicarea tuturor în realizarea unei unități de cerințe va duce implicit la o educație corectă a copiilor, la evitarea erorilor în educație și la soluționarea problemelor inerente care apar.

Grădiniței, ca prima verigă a sistemului de învățământ trebuie să i se acorde o mare atenție. Un rol important în debutul școlar îl va avea întotdeauna instituția preșcolară, ea fiind o etapă intermediară, indispensabilă.

Larionesi Bianca Maria
Han Alexandra Raluca
Spanu Madalina
Mladin Mihaita Lucas
Posa Catana Lorena
Ianc Oliviu Bogdan
Varga Cosmina Ana-Maria
Han Darius Mihai
Isfan Alex Denis
Roscaniuc Melisa Patricia
Iacob Alexandra
Toma Marian Daniel
Suba denis petrisor
Costea Florentina Lavinia
Huhurez Eduard
Marc Ana-Maria
Jivu Anastasia Alexandra

Foaia de Daicoviciu

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

„CEI ÎNTOCMAI CA APOSTOLII”

+ LUCIAN

Modelul pe care îl oferă lumii Maica lui Dumnezeu este modelul rugăciunii, al ascultării și al jertfelniciei. Cu aceste calități, Fecioara Maria s-a învrednicit a fi „chivot al lui Dumnezeu” și „locașul sfânt al Domnului”, așa cum este numită adesea în textele bisericești. Ea a devenit și model de viață pentru toate mamele creștine, dovedind că nașterea de prunci este binecuvântată de Dumnezeu.

Sfânta Elena, mama împăratului Constantin cel Mare și Sfânt, prin viața și petrecerea ei, a urmat Maicii Domnului. Prin rugăciune, a fost luminată de Dumnezeu și a crescut un fiu care a schimbat cursul lumii, arătând omenirii rostul și importanța mântuirii în Hristos. Sfântul Împărat Constantin, influențat de educația pe care i-a oferit-o mama sa, a devenit eliberatorul creștinismului și primul său legiuitor civil. Sfânta Elena a dublat faptele fiului său prin organiza-

Sfintii Împărați Constantin și Elena, pictați de Nicolae Grigorescu, la Mănăstirea Zamfira

rea operelor de binefacere și prin ridicarea și împodobirea de biserici creștine [10].

Una din bisericile ctitorite de acești sfinți împărați, numiți, pentru faptele lor, „cei întocmai cu apostolii”, a fost și Biserica Nașterii din Betleem, biserică ce preamărește Nașterea Domnului din Fecioara Maria.

Urmând Maicii Preacurate, Sfinții Împărați Constantin și Elena, au fost izvoare de roade duhovnicești, spre lauda lui Dumnezeu. Pentru noi, creștinii, Sfinții Împărați sunt descoperitorii Nașterii Domnului și a întregii sale activități mântuitoare, dar și exemple de viață după modelul Maicii Domnului.

La acest mare praznic al creștinătății, să-L rugăm pe Dumnezeu nostru Cel întrupat, ca pentru rugăciunile Maicii Sale să ne învrednicească pe toți de o viață aleasă și sfântă. Bucurați-vă de aceste sărbători ale Nașterii lui Hristos și împreună să o preacinștim pe Născătoarea de Dumnezeu și Maica Luminii. Amin!

Promovăm modele culturale care sunt atât locale cât și internaționale

Liubița RAICHICI - directorul Direcției Județene pentru Cultură Caraș-Severin

În cadrul evenimentului cultural, de cinstire a savantului Constantin Daicoviciu, am descoperit tainele culturii și importanța actului cultural cu ajutorul distinsei doamne, Liubița Raichici, directorul Direcției Județene Pentru Cultură Caraș-Severin, doctor în filologie. Extrem de amabilă și fără nicio ezitare ne-a împărtășit propriile impresii și convingeri. Astfel, citiți în continuare ce a transmis doamna culturii cărășene.

Distinsă doamnă director, Liubița Raichici, ce înseamnă cultură în zilele noastre?

► Ca întotdeauna o Cenușăreasă, însă omul sfințește locul, iar această scuză că nu sunt bani și că din acest punct de vedere nu putem face nimic, este întradevăr o scuză. Vremurile sunt grele, fondurile se obțin pe proiecte bine întocmite, însă acolo unde există acribie, aplecare, jertfă, muncă serioasă, cu siguranță se obțin și rezultate, este momentul să ne întoarcem spre propriile noastre valori, spre adevăratele valori ale locului și sunt convinsă că de acolo va răsări viitorul nostru.

Acest lucru se întâmplă astăzi, la această grandioasă zi, ne întoarcem fața spre un mare și valoros om, cel care a fost Constantin Daicoviciu.

► Da. Constantin Daicoviciu rămâne un model, consider că este insuficient sudiat și explorat, pentru că o aplecare spre acest model ne-ar aduce multe beneficii.

Constantin Daicoviciu are sau va avea urmași, oameni care să fie pasionați de arheologie, deși dumnealui a fost și un distins domn profesor de limba română și filosofie, un filolog mai exact?

► Are și acum urmași, deoarece experiența îndelungată acestui popor, ne arată, că acolo unde sămânța este vie și bună, mai repede sau mai târziu ea va rodi, izvoarele adevărate câte odată se ascund, trec sub pământ, dar la o vreme ies la suprafață, așa că nu îmi fac griji în ceea ce privește viitorul acestui model.

Doamna director, Liubița Raichici, la acest eveniment important cum v-ați simțit?

► M-am simțit foarte bine, de obicei am această problemă deoarece sunt singura femeie într-o reuniune de bărbați, și acesta a fost motivul pentru care nu am vrut să vorbesc în biserică deoarece nu aveam binecuvântare, însă m-am bucurat că totuși a putut să vorbească și o femeie. M-am simțit foarte bine deoarece este un loc și un eveniment la care facem ce trebuie, adică promovăm aceste modele culturale care sunt atât locale cât și internaționale.

INTERVIU REALIZAT DE ANA-MARIA COTOȘPAN

Rubrica ELEVILOR NOȘTRI

Acum, mai la bătrânețe, pot să spun că fără Dumnezeu și fără nemurire, nu există adevăr. *Petre Țuțea*

O babă murdară pe picioare, care stă în fața icoanei Maicii Domnului în biserică, față de un laureat al premiului Nobel ateu – baba e om, iar laureatul premiului Nobel e dihor. Iar ca ateu, asta moare așa, dihor. *Petre Țuțea*

Eu când discut cu un ateu e ca și cum aș discuta cu ușa. Între un credincios și un necredincios, nu există nici o legătură. Ala e mort, sufletește mort. Iar celălalt e viu și între un viu și un mort nu există nici o legătură. Credinciosul creștin e viu. *Petre Țuțea*

Shakespeare, pe lângă Biblie, – eu demonstrez asta și la Sorbona – e scriitor din Găești. *Petre Țuțea*

În afara slujbelor bisericii, nu există scară către cer. Templul este spațiul sacru, în așa fel încât și vecinătățile devin sacre în prezența lui. *Petre Țuțea*

*

Cel ce nu citește este ceva mai educat decât cel care citește doar ziare. *Thomas Jefferson*

Un om educat se deosebește de un om needucat, așa cum un om viu se deosebește de un om mort. *Aristotel*

Educația este îmblânzirea unei flăcări, nu umplerea unui vas. *Socrate*

Dacă vrei să veдеți ce crede Dumnezeu despre bani trebuie doar să vă uitați la cei ce îi au. *Dorothy Parker*

Rubrică realizată de ISOLDE BRAUNN

Din albumul primărilor noastre

Simpozionul Constantin Daicoviciu, la aniversarea cu numărul XL

ÎNSEMNĂRI ÎN PRIMĂVARĂ

Din anul în care soața mea, a ridicat o casă între cușme de munți prin puterile și aplecarea ei către frumosul lucrurilor temeinic zidite, am devenit un mai atent observator al darurilor făcute de Dumnezeu, binecuvântat numele Lui, oamenilor: foșnetul frunzelor, susurul apei de la izvor către mare, boncăluitul cerbilor la începutul toamnei în liniștea pașnicelor singurătați, bucuria păsărilor la vederea soarelui, și multe alte peșcheșuri divine, lăsate oamenilor spre înseninarea clipelor trecătoare a vieții lor pe pământ. Psalmistul, cel din veacuri, adeverește cu prisosință cele spuse de mine:

„Doamne, Dumnezeul meu, zic chipurile și priveliștile aceste, ca și David regele - poet; mare și minunat ești tu: cu slavă și cu strălucire împodobit!

Te îmbraci în lumină ca-ntr-o haină; întinzi cerul ca un cort.

Tu din ape îți faci lăcașurile cele de sus; nourii sunt căruța ta și te porți pe aripile vânturilor.

Tu faci vânturile trimeșii tăi și flăcările focului sânt slugile tale.

Cât de minunate-s lucrurile tale, Doamne, toate cu înțelepciune le-ai făcut și e plin pământul de făptura ta!

Toate de la tine așteaptă să le dai hrană la vreme:

De le-o dai, ele-o primesc; de le iei duhul, mor și țărână se prefac.”

Cu gândul la aceste adevăruri de demult, am plecat într-o zi însoțită de iarnă, din munții Zărandului spre cei ai Banatului de munte, urmând invitației, făcută de Ionesie Ghiorghioni, vrednic slujitor al Țării Banatului, vânător destoinic și povestitor neîntrecut de isprăvi vânătoarești. Sigur, isprăvile povestite de el, ca și de alți frați ai săi de arme, trebuie ascultate în prejma unui pahar cu vin blajin și... îngăduitor.

Ionesie, este președintele unui compozitorat pe Valea Bistrei, acolo unde un strămoș al său, după ce și-a arvunit la *Banca Albina*, întreaga avere, a cumpărat, cu banii împrumutați acum mai bine de o jumătate de veac, un munte. Apoi, au venit „roșii tuciuirii” și bineînțeles, i-au confiscat averea. De dorul pădurilor furate, urmașul aceluia gugulan avut, Ionesie, a plecat la Brașov pentru a urma studiul universitar în industria lemnului. Iar azi, el și urmașii altor nedreptățiți, redobândindu-și proprietățile moșilor și

strămoșilor lor, unindu-se, au redat acelor locuri frumusețea de odinioară și prin grija lor, de vrednici urmași de gospodari bănățeni, sălbăticiunile s-au reîntors în vechile sălașuri unde azi, viețuiesc în tihna muntelui.

Pentru că a fost o vreme, neagră vreme, aceea din care România a ieșit cu ajutorul Banatului, când ținutul acesta s-a pustiit de sălbăticiuni. Azi, la câțiva zeci de ani distanță, în ținutul gugulanilor, pe pământul bunului său, Ionesie a făcut un bun teren de vânătoare, și departe de marginile lui, lângă albia unui pârâu, ce-și limpezește undele în stâncile de munte, acest bărbat a ctitorit o mănăstire, cu viață de obște, în amintirea feciorului său Claudiu, pierit la vârsta cea frumoasă a tinereții. Era un fecior falnic și frumos, după cum îl arată pictura de pe peretele din dreapta ușii de la intrarea în sfânta bisericuță, crescut în dragoste pentru pământul sfânt al

expediții fără sfârșit din zori și până în noapte pe coclauri. În această strădanie nu-i decât plăcere pură. E o cheltuială enormă de energie, din care lipsesc cruzimea și foamea ancestrală.

În ultimile fulgerări ale soarelui, ortacii se strâng pentru o poză de grup. Sunt poftit și eu, cel nestăpânit de această îndeletnicire de dreapta. Îl recunosc în grup, pe cunoscutul interpret de muzică în grai bănățean, Nicu Novac. A fost o vreme, când întreg Banatul se deștepta cu cântecele sale. Acest fecior al Banatului de munte, are o măiestrie aparte, unică, în interpretarea doinelor noas-

Țării Banatului în care el,

VASILE TODI

o di h n e ș t e spre veșnică pomenire.

Așteptând să coboare vânătorii de pe înălțimile m u n t e -

lui, am vorbit îndelung cu părintele stareț, înțelegând că viața aceluia tânăr, a fost ca o rugăciune trăită, reamintindu-mi la capătul aceluia dialog, că trupul omului, este cu adevărat luat din pământ. Dacă este descompus în elemente chimice și comparat cu componentele pământului, vom afla că sunt una și aceeași.

Se reîntorc vânătorii. Veseli, după ce s-au armonizat, ceasuri îndelungi, cu cerul, cu apele, cu toate peisagiile. Vânatul e sport numai în această ipostază. Avea dreptate Sadoveanu: *Vânatul și pescuitul sunt cele mai vechi sporturi, cu observația că s-au născut sub presiunea necesității. Cât de departe, din trecut, vin pornirile care dorm în noi și ne deșteaptă în anume împrejurări cu nebănuită putere, poate oricine să mărturisească aducându-și aminte de primele impulsii vânătoarești. Copilul dorește să întovărășească în expediție pe tatăl lui ori pe fratele mai mare; pe urmă devine neliniștit în dorința nebiruită de a posedea o armă; după aceea, câtră șaisprezece ani, pornește acele*

tre. Alături de el, Tică, primarul celei mai făloase comune de pe Valea Bistrei, Glimboca. La omul ăsta, de când îl cunosc, m-a nedumerit felul său de a tăcea. Tace în așa fel, încât tăcerea sa dovedește mai multă prudență decât curiozitate. Ionesie ține la dânsul.

Toți sunt osteniți, a trecut de mult amiaza zilei, soarele se cuibărește în brațele amurgului și ei, au pornit pe cărări și pâraie la vremea răsăritului. La capătul unei astfel de zile, „simțеști truda în picioare și în brațe; dar treci înainte și vei umbla încă multe ceasuri, c-un fel de beție a sănătății în toată ființa. Ai trecut dealuri și văi, te-ai strecurat pe sub costișe, ai străbătut un rețiu; ai ieșit pe o culme străină; observi că soarele se înclină spre asfințit și cerul își schimbă culoarea. Te îndrepti din șale, respiri adânc, cuprinzi cu ochii întinderile, judeci și cumpănești unde poate fi locul de adunare cu tovarășii. Trebuie să te întorci iar peste dealuri și peste văi. Ai puncte de reper un arbore singuratic, lucirea unei bălți, unghiul unui deal. Ai încă destulă putere să străbați o distanță bună, îndărăt. Ai umblat opt ceasuri; ai străbătut douăzeci și ceva de kilometri; te-ai mulțumit, la amiază, cu o gustare frugală, nu te simțеști flămând; nu te simțеști prea obosit; ești în starea aceea specială de euforie, pe care nimic nu ți-o poate da în celelalte împrejurări ale vieții.

Ah! viața aceasta e frumoasă și prea scurtă.”

se distribuie gratuit

COLEGIUL DIRECTOR:

Preot Romulus FRANCESCU – satul Toc, județul Arad; Marcel AVRAM – primar al orașului Făget, județul Timiș; Francisc BOLDEA – primar al orașului Lugoj, județul Timiș; Petru CAREBIA – primar al comunei Coșteiu, județul Timiș; Virgil BUNESCU – primar al comunei Giarmata, județul Timiș; Gabriel ILAȘ – primar al comunei Cenei, județul Timiș; Ion MICURESCU – primar al comunei Bata, județul Arad; Ioan GUTU – primar al comunei Birchiș, județul Arad; Ion Marcel VELA – primar al orașului Caransebeș, județul Caraș-Severin; Ion MOȘOARCĂ – primar al comunei Grădinari, județul Caraș-Severin; Magdalena CIUREA – primar al comunei Ramna, județul Caraș-Severin; Ioan Iacob DAMIAN – primar al comunei Vermeș, județul Caraș-Severin; Ionel TURCOANE – Alibunar, Serbia.

ISSN 2069 - 9689
ISSN-L = 2069 - 9689

www.revistabanatul.ro | banatul@ebanat.com | 0754.426.526; 0745.856.779